
DONDERDAGAVONDSERIE PROMS

DO 21 APRIL 2011
GROTE ZAAL / 20.15 UUR

NIEUW ENSEMBLE

Premières van Tristan Murail

Film van Jean Vigo met live muziek

NIEUW ENSEMBLE

DO 21 APRIL 2011

GROTE ZAAL / 20.15-22.00 UUR

DUUR: CA. 40 MINUTEN VOOR DE PAUZE

CA. 45 MINUTEN NA DE PAUZE

INLEIDING MET UITZICHT

FOYERDECK 1 / 19.15-19.45 UUR

Lex Bohlmeijer in gesprek met
Tristan Murail en François Paris

Ed Spanjaard DIRIGENT

Tristan Murail (1947)

La Barque Mystique (1993)

Jean Vigo (1905-1934) / François Paris (1961)

*À propos de Nice – film van Jean Vigo (1930)
met muziek van François Paris (2005)*

PAUZE

Tristan Murail

Portulan Cyclus:

Seven Lakes Drive (2006)

Feuilles à travers les cloches (1999)

Dernières nouvelles du vent d'ouest

(2011; wereldpremière) – *gecomponeerd in opdracht
van Muziekgebouw aan 't IJ en het Nieuw Ensemble
Garrigue (2008)*

Les ruines circulaires (2006)

La chambre des cartes (2011; wereldpremière) –
gecomponeerd in opdracht van het Nieuw Ensemble

De activiteiten van het Nieuw Ensemble worden mede
mogelijk gemaakt door:

**FONDS
PODIUM
KUNSTEN**
PERFORMING
ARTS FUND NL

De Donderdagavondserie is mede mogelijk gemaakt door:

**FONDS
PODIUM
KUNSTEN**
PERFORMING
ARTS FUND NL

SNS REAAL **Fonds**

Partners Donderdagavondserie:

Het PAROOL

De activiteiten van Stichting PROMS komen tot stand met
steun van:

× **Gemeente Amsterdam**
×
×

Premières van Tristan Murail

Film van Jean Vigo met live muziek

Inleiding

Tristan Murail, een van de boegbeelden van de Franse 'spectrale' muziek, werkt sinds enige jaren aan een kamer muziekcyclus voor acht musici getiteld *Portulan* (middeleeuwse navigatiekaart). Murail: 'Portulan is een indirecte autobiografie. Alle stukken zijn geïnspireerd door iets wat voor mij een speciale betekenis heeft: *Feuilles à travers les cloches* refereert aan Debussy en landelijk Frankrijk, *Les ruines circulaires* heeft van doen met Borges, *Seven Lakes Drive* is een prachtige weg die door Harriman State Park loopt en *Garrigue* is een type geurige mediterrane vegetatie.'

Twee nieuwe delen van *Portulan* zijn geschreven in opdracht van het Nieuw Ensemble, waarvan één in samenwerking met Muziekgebouw aan 't IJ. De nieuwe werken beleven vandaag hun wereldpremière: *La chambre des cartes* en *Dernières nouvelles du vent d'ouest*. Het programma opent met Murails oudere *La Barque Mystique*.

Murails werk wordt gecombineerd met *À propos de Nice*, een film van de legendarische anarchistische filmmaker Jean Vigo met live uitgevoerde muziek van François Paris. Vigo stierf op negenentwintigjarige leeftijd aan tbc, maar heeft ondanks zijn piepkleine oeuvre een grote invloed gehad op de Franse cinema. Zijn debuut *À propos de Nice* uit 1930 is zowel een virulente sociale satire als een surrealistische stomme film met prachtige beelden. In 2005 voorzag componist François Paris de verrassende montages en camerawendingen met grote verbeeldingskracht van muziek.

Tristan Murail – La Barque Mystique

voor fluit, klarinet, viool, cello en piano
 duur: ca. 12'
 compositie: 1993
 opgedragen aan Mania Hahnloser
 uitgegeven bij Una Corda/Éditions Henry Lemoine, Parijs
 première: 16 oktober 1993, Bern, door ensemble Court-Circuit,
 ter ere van de zestigste verjaardag van Bernhard Hahnloser

De titel *La Barque Mystique* is ontleend aan een serie pasteltekeningen van Odilon Redon. Afgezien van anekdotische redenen die te maken hebben met de omstandigheden waarin het werk is gecomponeerd, is de verwijzing naar deze 'symbolistische' kunstenaar niet toevallig. De relaties tussen de kleuren in de pasteltekeningen zijn tegelijkertijd vanzelfsprekend en complex, omdat de gecombineerde kleuren niet a priori compatibel zijn; het ritme van de vormen bevat onscherpe gebieden en wazige kleuren, die contrasteren met scherpe trekken en levendig gekleurde tinten. Zij vinden een equivalent in de structuren en het harmonisch palet van de muziek.

Omdat ze een sensueel plezier beleefden aan kwellingen en gekoesterde melancholie, wisten de schilders en dichters van het einde van de negentiende eeuw hoe ze hun crises en onzekerheden moesten sublimeren tot beklievende artistieke waarden. Zonder twijfel kunnen wij daar iets van leren: het louter omzetten van de ellende in de wereld naar de agressiviteit van gebruikt materiaal of de 'complexiteit' van vormen is niet genoeg om een kunstwerk te maken.

Ondanks de kleine bezetting is *La Barque Mystique* een echt 'georqueestreed' werk. Het is een miniatuurorkestratie die functioneert als het raderwerk van een klok. De instrumenten wisselen constant van rol en de combinaties variëren onophoudelijk. Het eindresultaat staat of valt, zoals in alle uurwerkachtige bewegingen, met de extreme precisie waarmee de microtonale toonhoogten, de ritmes met hun fluctuerende tempi en de timbres worden uitgevoerd.

Tristan Murail

Jean Vigo/François Paris – *À propos de Nice* (1930/2005)

voor fluit, klarinet/basklarinet, piano, slagwerk, 2 violen, altviool en cello
duur: ca. 25'

compositie: 2005

uitgegeven bij Gérard Billaudot, Parijs
première: 26 april 2005 in Parijs

Toen de befaamde cineast Jean Vigo naar Nice ging – om te herstellen van tuberculose, een ziekte die hij noch zijn vrouw te boven zou komen – trof hij aan de Franse Rivièra een maatschappelijk klimaat vol tegenstellingen aan: een luxe oord voor de hogere klasse vol casino's en clubs, maar ook een plek waar de minder gefortuneerden een armoedig bestaan leidden. Hoewel Vigo samen met de Russische cameraman Boris Kaufman aanvankelijk een soort sociale documentaire wilde maken, werd hij meegevoerd op de golven van het surrealisme. Zijn film zou uiteindelijk een mijlpaal worden in de geschiedenis van de stomme film vanwege de treffende combinaties van beelden en het

steeds verschuivende perspectief. Volgens filmhistoricus Dudley Andrew is *À propos de Nice* 'een rommelige film die bol staat van experimentele technieken en vaak onhandig camerawerk. Toch straalt de film de energie van zijn makers uit en spreekt hij [Vigo] zich luid en duidelijk uit over sociale misstanden. De stad is gebouwd op indolentie, goklust en, uiteindelijk, de dood zelf, zoals het bizarre kerkhof laat zien. De lagere klassen stralen echter ook een erotische kracht uit, de kracht van zinderend leven.'

François Paris werd door de film van Vigo geïnspireerd om zich te verdiepen in het onmiskenbaar multimediale karakter van het muzikale scheppingsproces. Hij raadt ons aan zijn nieuwe filmmuziek niet als commentaar op de beelden te beschouwen, maar als een dialoog met Vigo's creatieve stem. Zijn *À propos de Nice* kan heel goed op zichzelf staan, iets wat ook al is gebleken toen het stuk met succes in concertvorm werd uitgevoerd. Wanneer de muziek echter bij de film wordt gespeeld, komen allerlei parallellen aan het licht, niet alleen wat betreft de combinatie van geluid en beeld maar ook in het minder gestructureerd samengaan van de beweging van de camera (horizontaal of draaiend) en de muziek, en in de manier waarop de film is gesneden (snel of met lange shots) en de compositietechniek. Paris schrijft: 'Bijna zeventig jaar zijn verstreken sinds de film is gemaakt. Voor mij is die afstand in tijd geen probleem omdat de regisseur zich steeds op de actualiteit lijkt te hebben gericht... Ik ben niet van het onderwerp van de film afgeweken om het af te zwakken of toegankelijker te maken... Dat zou echt verraad zijn... Wat er over is, is een dialoog gebaseerd op subjectiviteit. Ik vertrouw erop dat het een constructieve dialoog is.'

Tristan Murail – Portulan Cyclus

Portulan is een soort virtuele, indirecte autobiografie in die zin dat elk stuk geïnspireerd is door iets – een plaats, een boek – wat een speciale betekenis voor mij heeft. *Feuilles* heeft te maken met Debussy en landelijk Frankrijk, *Les ruines circulaires* met Borges, *Seven Lakes Drive* is een prachtige weg niet ver mijn vorige huis in Amerika, in het Harriman State Park.

Seven Lakes Drive

voor fluit, klarinet, hoorn piano, viool en cello
duur: ca. 8'

compositie: 2006

uitgegeven bij Éditions Henry Lemoine
première: 23 juli 2006 door Ensemble Les Temps Modernes o.l.v. Guillaume Bourgogne tijdens het Festival Messiaen au Pays de la Meije in La Grave, Frankrijk

Niet ver van mijn vroegere huis in Amerika ligt een groot natuurgebied, het Harriman State Park in de Appalachen, een uitgestrekt bergachtig gebied met bossen en natuurlijke en kunstmatige meren. Seven Lakes Drive is een weg die dwars door dat natuurgebied loopt. De weg kronkelt door de heuvels, waarbij de zeven meren een voor een zijn te zien. Hoornsignalen, golvende melodieën die naar meer harmonische, stabiele geluidslandschappen voeren, meren van muziek, allemaal eender, allemaal verschillend. Technisch gezien is het stuk gebaseerd op de natuurlijke harmonische resonantie tussen de hoorn en de piano.

Feuilles à travers les cloches

voor fluit, piano, viool en cello
duur: ca. 6'

compositie: 1999

uitgegeven: Éditions Henry Lemoine
première: 12 april 1999 door Ensemble Pärälör for Svin, Stockholm

Natuurlijk, het is een omkering van de naam van het werk van Debussy (*Cloches à travers les feuilles*). Je kunt je dat landelijke tafereel goed voor de geest halen: het lover, het geluid van een klok in de verte, het verstilde Franse land als een schilderij van Watteau – een plek waar je terug wilt komen na al je reizen en avonturen. Maar met het oog op de klank zouden de klokken de boventoon moeten voeren: door het geluid van de klokken heen hoor je het geritsel van bladeren in de wind. De wind steekt op, het dreigt te gaan stormen. De tijd staat stil – gaat het onweer losbarsten?

Dernières nouvelles du vent d'ouest *première*

voor fluit, alviool, cello en slagwerk

duur: ca. 5'

compositie: 2011

geschreven in opdracht van Muziekgebouw

aan 't IJ en het Nieuw Ensemble

uitgegeven bij Éditions Henry Lemoine

première: 21 april 2011 door het Nieuw

Ensemble o.l.v. Ed Spanjaard, Muziekgebouw

aan 't IJ, Amsterdam

Aan de oceaankust, de Normandische kust, heeft de westenwind de overhand. Die brengt wolken met zich mee, en regen, maar ook de beloftes en dromen van een ver continent waar alles opnieuw zou kunnen beginnen en waar alles beter zou zijn...

Maar helaas, het laatste nieuws uit het westen is niet zo schitterend als je had verwacht – de westenwind had niet alles verteld...

Virtuositeit in boventonen van de altviool en de hoorn, ongewone frasering van de piano en het slagwerk.

Enkele verwrongen en vervormde herinneringen van voorbeelden van muzikale 'wind' uit het verleden: Paganini's *Le vent*, Debussy's *Ce qu'a vu le vent d'ouest* en Messiaens *Un reflet dans le vent*.

Garrigue

voor fluit, alviool, cello en slagwerk

duur: ca. 7'

compositie: 2008

uitgegeven bij Éditions Henry Lemoine

première: 15 maart 2008 door Ensemble

Fa o.l.v. Dominique My tijdens het Festival

Aspects des musiques d'aujourd'hui in Caen, Frankrijk

Garrigue is een soort begroeiing die veel in het mediterrane deel van Frankrijk voorkomt en bestaat uit struiken en geurende planten als tijm, rozemarijn, bonenkruid en jeneverbes. Aan de overkant van de weg bij mijn huis in de Franse Provence begint de *garrigue*. Ik maak er graag lange wandelingen. Hoewel het er in de zomer extreem heet is, zorgt de droge atmosfeer ervoor dat de hitte aangenaam is. In de stilte zijn de miljoenen trillingen voelbaar van krekels en cicaden en wordt de verblindende zon weerkaatst door de witte kiezels van het pad dat eindeloos heuvelopwaarts gaat...

Les ruines circulaires

voor viool en klarinet

duur: ca. 5'

compositie: 2006

uitgegeven bij Éditions Henry Lemoine

première: 12 juli 2006 door Jean-Louis

Bergerard en Claire Bernard tijdens het Festival Messiaen au Pays de la Meije in La Grave, Frankrijk

Dit stuk is gebaseerd op een verhaal van Jorge-Luis Borges, waarin een man droomt van iemand die langzaam tot leven komt, werkelijk wordt, een bewustzijn ontwikkelt. Dan merkt de dromer dat hij slechts het product van de droom van een ander is.

De viool droomt – haar melodie ontstaat langzaam uit die van de klarinet. De twee instrumenten gaan een confrontatie aan waarbij de klarinet het wint en op haar beurt begint te dromen. Uit deze droom ontstaat een nieuwe vioolmelodie... De ronde ruïnes: de sporen van een ver verleden komen ook in onze gedachten op: Corsicaanse beelden, de *nuraghi* op Sardinië en de merkwaardige beeldengroep ergens in Senegal, ik ben de naam vergeten...

La chambre des cartes *première*
of Invitation au voyage...

voor fluit, klarinet, hoorn, piano, slagwerk,
 viool, altviool en cello
 duur: ca. 8'

compositie: 2011

geschreven in opdracht van het Nieuw
 Ensemble

uitgegeven bij Éditions Henry Lemoine

première: 21 april 2011 door het Nieuw
 Ensemble o.l.v. Ed Spanjaard, Muziekgebouw
 aan 't IJ, Amsterdam

In avonturenromans lees ik altijd het liefst het gedeelte waarin de hoofdpersonen hun reis plannen, hun benodigde uitrusting aanschaffen en hun kaarten en kompas raadplegen (vergelijk Jules Verne: *Reis naar het middelpunt der aarde*). Daarna gaat het alleen nog maar over het verslaan van een troep prehistorische monsters, over het vallen in duizelingwekkende watervallen, over het rondwalken over lavastromen... kortom, niets meer dan saaie routine.

En kaarten hebben me altijd gefascineerd: die grote gekleurde kaarten in groen, geel en donkerbruin die de onderwijzer met schuifjes over het bord heen hing, de mythologische kaarten van de Middeleeuwen, de kompaskaarten natuurlijk en ook de kaarten op heel kleine schaal voor wandelaars, waarop zowat elke boom is weergegeven. Veel kastelen en paleizen hebben een kamer waarvan de muren zijn bedekt met kaarten, van echte en van sprookjeswerelden. Je kunt er lang naar staren en misschien... hoef je dan helemaal niet meer weg?

Ik herinner me in het bijzonder – als een van de vele – de kamer met geografische kaarten van het Vaticaan, maar ik zie ook kapitein Nemo voor me die in zijn privéverblijf zijn vele kaarten raadpleegt, die keurig liggen opgeborgen in verschillende, soepel lopende lades, niet ver van de grote spuigatpijp, met op de achtergrond het geluid van de zware machines van zijn onderzeeboot...

Het stuk is geschreven voor de complete bezetting van de cyclus *Portulan* en zal waarschijnlijk daarvan de opening zijn als de cyclus is voltooid.

P.S. Door Google Earth, ViaMichelin en gps verdwijnt alle magie van kaarten: niet gebruiken dus!

Tristan Murail

Tristan Murail

De in 1947 in Le Havre geboren Tristan Murail studeerde aanvankelijk economie, oosterse talen en politiek. In 1967 schreef hij zich in aan het conservatorium van Parijs, waar hij compositie studeerde bij Olivier Messiaen en ondes Martenot bij Jeanne Loriod. Tussen 1971 en 1973 verbleef hij als gast in de Villa Medici te Rome, waar hij Giacinto Scelsi ontmoette. In 1973 was hij mede-oprichter van het ensemble l'itinéraire, waarin hij allerlei soorten toetsinstrumenten bespeelde, zoals ondes Martenot, elektronisch orgel en synthesizer. Murail schreef over die periode: 'We hadden het gevoel dat alle deuren voor jonge componisten gesloten waren. L'itinéraire was een platform voor ons, zonder esthetische criteria. We deelden een grote preoccupatie met het fenomeen klank, instrumentaal of elektronisch. De instrumentalisten deden mee aan het onderzoek, wat een noviteit was.' Murail groeide uit tot een centrale figuur van de spectrale school. Hij verrichtte diepgaand onderzoek naar de manier waarop toonhoogten, timbres en ritmes worden waargenomen. De opgedane kennis benut hij in zijn composities, die zeer origineel zijn op het gebied van orkestratie en samenklank. Door computeranalyses van boventoonspectra weet hij een uitzonderlijke rijkdom te creëren via klanksynthesen en simulaties, waarbij hij zich niet langer

beperkt tot de twaalf tonen van het octaaf. Tot zijn belangrijkste werken behoren *Mémoire/ Erosion, Ethers, Gondwana, Désintégrations, La Barque Mystique, L'Esprit des dunes, Terres d'ombre* en *Les sept Paroles*. Kenmerkende uitspraak: 'Ik schrijf geen noten maar klank. Klank is een zeer complex levend organisme.' Murail werkte regelmatig aan het Ircam in Parijs en gaf les in vele vooraanstaande centra waaronder de Internationale Ferienkurse für neue Musik in Darmstadt. Hij woonde langere tijd in de Verenigde Staten, waar hij compositie doceerde aan de Columbia University. Eind 2010 verhuisde hij terug naar Frankrijk.
www.tristanmurail.com

The leading exponent of so-called 'spectral' music, Tristan Murail has done more than any other living composer, not only to challenge accepted ways of writing music, but to redefine our understanding of the very nature of musical material itself. Returning to the fundamental acoustic properties of sound for his inspiration, Murail has invented (or simply discovered) a musical world of huge originality and often disconcerting strangeness. But for all his work's theoretical novelty and sophistication, his overwhelming interest in harmony, sonority and musical colour places him firmly in the line of great French composers stretching back through Boulez to Messiaen, Ravel and Debussy (Gavin Thomas, compositiontoday.com).

Jean Vigo

De Franse filmmaker Jean Vigo (1905-1934) werd geboren als zoon van Eugene Bonaventure de Vigo, een bekende anarchist die in 1917 onder verdachte omstandigheden stierf in een gevangenis. Ondanks zijn kleine oeuvre van vier films had Jean Vigo een grote invloed op de Franse cinema. Met anarchistische films trad hij in de voetsporen van zijn vader. In de sociale satire *À propos de Nice* (1930) nam hij de jetset aan de Franse Rivièra op de hak. Het gezag van kerk, staat en onderwijs maakte hij belachelijk in *Zéro de conduite* (1933), die daarom al snel door de autoriteiten werd verboden. Vigo's meest omvangrijke film is *L'Atalante* (1934) over een pasgetrouwd stel op huwelijksreis van Le Havre naar Parijs. De film valt op door de onconventionele verhaallijn en surrealistische beelden en geldt als een toonaangevend meesterwerk binnen het 'poëtisch realisme'. Bekende regisseurs als Jean-Luc Godard, Emir Kusturica en Jim Jarmusch rekenen *L'Atalante* tot hun favoriete films.

François Paris

De Franse componist François Paris werd in 1961 geboren te Valenciennes. Hij studeerde orkestratie en compositie aan het Parijse conservatorium bij Ivo Malec, Betsy Jolas en Gérard Grisey. Hij rondde zijn studie met de hoogste onderscheiding af en kreeg in zijn laatste studiejaar erkenning van Luciano Berio, die hem tijdens het internationale compositieconcours van Besançon een prijs toekende. In hetzelfde jaar ontving François Paris een compositieopdracht van het Ircam. Van 1993 tot 1995 verbleef hij in de Villa Medici te Rome. In 1999 behaalde hij de onderscheiding 'Villa Médicis hors les murs/ AFAA' en vestigde hij zich in het Spaanse Asturias. In 2001 won hij de Claude Arrieu Prijs van het SACEM.

François Paris had drie jaar lang de supervisie over het muziekleven in de stad Sarcelles. In 2004 kreeg hij een aanstelling als compositiedocent in Beijing. Ook in Frankrijk en andere landen was hij actief als docent. Momenteel is hij werkzaam in Nice als compositiedocent aan het conservatorium en als directeur van het Centre National de Création Musicale (CIRM) en het MANCA Festival. Vele ensembles en organisaties hebben François Paris opdrachten verstrekt. Zijn werken worden uitgegeven door Ricordi en Billaudot.

FOTO: J. STEKELBOURG

Ed Spanjaard – dirigent

Ed Spanjaard is sinds 1982 vaste dirigent van het Nieuw Ensemble en vanaf 2001 chef-dirigent van het Limburgs Symfonie Orkest. Als gastdirigent werkt hij daarnaast geregeld samen met het Koninklijk Concertgebouworkest. Ed Spanjaard heeft een grote reputatie opgebouwd als operadirigent en op het terrein van de hedendaagse en klassieke muziek. Hij leidde vrijwel alle Nederlandse orkesten en vervulde in talloze landen gastdirecties. In Nederland dirigeerde hij operaproducties bij De Nederlandse Opera (*Rigoletto*), Het Brabants Orkest, het Residentie Orkest (*Aida*), de Nationale Reisopera (Wagners *Der Ring des Nibelungen: Das Rheingold* in 2009, *Die Walküre* in 2010), Opera Trionfo (de Nederlandse premières van opera's van Poulenc, Honegger en Martinů met het Nieuw Ensemble) en Opera Zuid (*La bohème*, *Jenůfa* en onlangs *Der Rosenkavalier*). Ook in het buitenland dirigeert hij operaproducties; in de Opéra de Lyon had hij de muzikale leiding over een productie van Debussy's *Pelléas et Mélisande*. Als gastdirigent werkte hij onder andere samen met Ensemble intercontemporain in Parijs, Ensemble Modern (Frankfurt), Klangforum Wien en het Nederlands Kamerkoor. Met het Nieuw Ensemble bracht hij talloze werken in première, waaronder de Chinese kameroopera's *Wolvendorp* en *The Death of*

Oedipus, Robert Heppeners *Een Ziel van Hout*, Franco Donatoni's *Alfred, Alfred* en Micha Hamels *Snow White*. In 2002 leidde Spanjaard het debuut van het Atlas Ensemble op de Berliner Festspiele. In april 2010 maakte hij met het Nieuw Ensemble een tournee door China.

Ed Spanjaard heeft vele cd's gemaakt. Zijn opnames met het Nederlands Kamerkoor van werken van Rudolf Escher en Ton de Leeuw zijn bekroond met een Edison. Op dvd verscheen een documentaire van Frank Scheffer over Pierre Boulez, waarin Ed Spanjaard en het Nieuw Ensemble onder supervisie van de componist werken aan een uitvoering van *Eclat*.

Ed Spanjaard werd in 1948 in Haarlem geboren en kreeg zijn opleiding in Amsterdam en Londen. Hij assisteerde Bernard Haitink, Georg Solti en Herbert van Karajan en was stafleid van de Opera in Glyndebourne en de Royal Opera Covent Garden in Londen.
www.edspanjaard.nl

Nieuw Ensemble

Het Nieuw Ensemble heeft zich onder leiding van dirigent Ed Spanjaard ontwikkeld tot een internationaal toonaangevend ensemble voor hedendaagse muziek. Met tokkelinstrumenten als karakteristiek hart heeft de groep een geheel eigen repertoire opgebouwd van ongeveer vijfhonderd in opdracht geschreven stukken. Geprezen om zijn baanbrekend werk op het gebied van programmering en repertoirevernieuwing onderneemt het Nieuw Ensemble een grote diversiteit aan activiteiten en geeft het per jaar veertig tot vijftig concerten over de gehele wereld.

In 1998 werden het Nieuw Ensemble en artistiek leider Joël Bons onderscheiden met de Prins Bernhard Cultuurfonds Muziekprijs vanwege de 'uitgesproken avontuurlijke en speelse programmering die letterlijk en figuurlijk als grensoverschrijdend kan worden betiteld'. Het ensemble introduceerde een groot aantal niet-westerse componisten. In premièreprogramma's stonden het Midden-Oosten en Midden- en Zuid-Amerika centraal. Groot succes oogstten de concertseries Nieuwe Muziek uit China in 1991 en 1992. Als vervolg daarop bracht het Nieuw Ensemble diverse Chinese opera's in première: *Wolvendorp*, *Night Banquet* en *Fengyiting* (Guo Wenjing) en *The Death of Oedipus* en *Life on a String* (Qu Xiaosong). In het voorjaar van 1997 vond een tournee naar China plaats, in 2008

en 2010 keerde het ensemble terug naar China. In september 2011 is het Nieuw Ensemble met vier concerten te gast bij de vierde *New Music Week* in Shanghai. Het Nieuw Ensemble werkte nauw samen met componisten als Boulez, Carter, Donatoni, Ferneyhough, Kagel, Ton de Leeuw, Ligeti, Kurtág en Loevendie. De groep initieerde thematische festivals als *Complexity?* (1991), *Regels & Spel* (1995), *Improvisaties* (1996), het *Tokkelfestival* (1998) met westerse- en niet-westerse muziek, *Het Verfijnde Oor* (2002-3) over stemmingen en microtonen, *Bezielde Tijd* (2004-5) over ritme, *OpenMusic* (2005-6) over 'computer aided composition' en *Orientalisms* (2006-7) over westerse en niet-westerse instrumenten.

Op cd is het Nieuw Ensemble te beluisteren in muziek van onder anderen Carter, Donatoni, Ferneyhough, Gerhard, Kagel en Chinese componisten. Samen met cineast Frank Scheffer maakte het Nieuw Ensemble een tv-documentaire over Boulez' *Eclat* en met Eline Flipse *De Oogst van de Stilte* over Chinese componisten. Als ensemble-in-residence bij het Conservatorium van Amsterdam organiseert het Nieuw Ensemble jaarlijks een educatief componistenpracticum met jonge compositiestudenten van diverse conservatoria. Uit de samenwerking met vele niet-westerse componisten en musici ontstond in 2002 het Atlas Ensemble.
www.nieuw-ensemble.nl

NIEUW ENSEMBLE. S. ED. SPANCKAARD. (FOTO: KADJER VAN LOHUIZEN)

Nieuw Ensemble

Marieke Franssen FLUIT
Anna voor de Wind KLARINET
Wouter Brouwer HOORN
John Snijders PIANO
Herman Halewijn SLAGWERK
Angel Gimeno VIOOL
Marijke van Kooten VIOOL
Frank Brakkee ALTVIOOL
Jeroen den Herder CELLO

VOLGENDE CONCERT in de Donderdag- avondserie PROMS

DO 28 APRIL 2011 / 20.15 UUR

ASKO|SCHÖNBERG

Koude Lente

ASKO|SCHÖNBERG (FOTO: ANVALEEN LOUWES)

‘Publiekelijke rouwverwerking’, zo bestempelt Oliver Knussen zijn *Requiem*, geschreven ter nagedachtenis aan zijn jong gestorven echtgenote. In de vierdelige liederencyclus op teksten van Dickinson, Machado, Auden en Rilke vertelt de componist-dirigent in een zeer persoonlijke toontaal over het verlies van een dierbare.

Dat de dood onlosmakelijk is verbonden met het leven, wist Charles Darwin, op wiens evolutieleer Julian Anderson zijn *Comedy of Change* baseerde. Het is een ode aan het leven, waarin pregnant openingsmateriaal evolueert in daverende ritmes en fonkelende instrumentaties. Helen Grime, die het componistenvak leerde bij Anderson, biedt een luchtiger toets na dit tweeluik over leven en dood. Met een warm klankenpalet, gedomineerd door hoornkleuren, schildert zij een ‘koude lente’.

APRIL

ZO 24 APRIL 2011 / HELE GEBOUW / 11.00 UUR
BRUNCH + RONDLEIDING

DO 28 APRIL 2011 / 20.15 UUR
DONDERDAGAVONDSERIE PROMS
ASKO|SCHÖNBERG
Koude lente

MEI

DO 05 MEI 2011 / 20.15 UUR
DONDERDAGAVONDSERIE PROMS
ATLAS ENSEMBLE
Imagine Utopia

DI 10 MEI 2011 / 12.30 UUR
SERIE LUNCHCONCERTEN i.s.m. CvA
QUATUOR ODOM
Rossini/Walckiers

DO 12 MEI 2011 / 20.15 UUR
DONDERDAGAVONDSERIE INTERNATIONAAL
SERIE STRIJKKWARTETTEN
ARDITTI QUARTET +
CLARON MCFADDEN
Schönberg/Nono

VR 13 MEI 2011 / 20.15 UUR
SERIE DOELENENSEMBLE
DOELENENSEMBLE
Van hysterisch tot erg(er)

ZA 14 MEI 2011 / 15.00 UUR
SERIE DE IJ-SALON
DE IJ-SALON
Mike meets Dr. Frankenstein

ZA 14 MEI 2011 / 20.15 UUR
SERIE NEDERLANDS KAMERKOOR
NEDERLANDS KAMERKOOR
Cantique des cantiques

ZO 15 MEI 2011 / BAM ZAAL / 11.00 UUR
SERIE ORGELCONCERTEN
Andreas Arend+June Telletxea + ensemble
Het Ariadne Project

ZO 15 MEI 2011 / HELE GEBOUW / 11.00 UUR
BRUNCH + RONDLEIDING

ZO 15 MEI 2011 / 20.15 UUR
SERIE PIANO
TAMARA STEFANOVICH
Bach/Schönberg/Debussy/Messiaen

DI 17 MEI 2011 / 20.15 UUR
SERIE DURFKAPITAAL
LUNAPARK
Performances für Liebhaber

WO 18 MEI 2011 / 20.15 UUR
SERIE AMSTERDAM SINFONIETTA
AMSTERDAM SINFONIETTA
Jeunehomme David Fray

DO 19 MEI 2011 / 20.15 UUR
DONDERDAGAVONDSERIE PROMS
NEDERLANDS BLAZERS ENSEMBLE
Het wonderlijke verhaal van K

ZA 21 MEI 2011 / 20.15 UUR
CAPPELLA AMSTERDAM
The Baltic Sun

ZO 22 MEI 2011 / 20.15 UUR
SERIE DURFKAPITAAL
HEXNUT
Edward Burtynsky - WRENCH

DI 24 MEI 2011 / 20.15 UUR
SERIE GROTE ZANGERS
CHRISTOPH PRÉGARDIEN +
MICHAEL GEES
Schumann + Mahler

FOTO: MEMO TUMMERS

MUZIEKGEBOUW AAN 'T IJ

Piet Heinkade 1 / 1019 BR

Postbus 1122 / 1000 BC
Amsterdam

Kaartverkoop

Openingstijden kassa: maandag t/m

zaterdag 12.00-18.00 uur

T 020 788 2000

Kantoor

T 020 788 2010

F 020 788 2020

E post@muziekgebouw.nl

Zaalverhuur

T 020 788 2023

Café-restaurant Star Ferry

T 020 788 2090

OP DE HOOGTE BLIJVEN?

Geef u op voor de gratis
e-nieuwsbrief via

www.muziekgebouw.nl

Twitter: www.twitter.com/muziekgebouw

[muziekgebouw](http://muziekgebouw.nl)

Geef uw mobiele telefoon uit te
zetten voor aanvang concert.

Beeld- en geluidopnamen alleen
toegestaan met toestemming
vooraf.

Pausedrankje (indien inbegrepen)
serveren wij op tafels
bij de uitgang van de zaal.

STAR FERRY

Ons café-restaurant Star Ferry is
dagelijks geopend voor lunch en
diner van 10.30 uur tot 23.00 uur
(concertavonden 24.00 uur).

Lunch wordt geserveerd van 11.00 tot
15.30 uur, diner van 17.30 tot 22.00 uur.

Menukaart op www.starferry.nl

Reserveren

T 020 788 2090

COLOFON

Toelichting Joël Bons/Tristan Murail

Eindredactie Liesbeth Houtman

Opmaak Evert de Cock

Vormgeving Silo (www.silodesign.nl)

Druk omslag Veenman Drukkers

Rotterdam

Druk binnenwerk Repros Amsterdam

Repros.nl
digitaal servicecentrum

De Piet Hein Parkeergarage onder
Muziekgebouw aan 't IJ is 24 uur
per dag open.

Centraal Station (10-15 min
lopen) is met tram 25 en 26
bereikbaar tot 24.00 uur.
Taxicentrale Amsterdam:
T 020 6777 777.

De activiteiten van Muziekgebouw aan
't IJ komen tot stand door steun van:

X Gemeente Amsterdam
X
X

Mediapartner van Muziekgebouw
aan 't IJ:

**DE GROENE
AMSTERDAMMER**

Dit concert wordt door de VPRO
rechtstreeks uitgezonden via Radio 4.

Informatie + online kaarten
bestellen www.muziekgebouw.nl
24 uur per dag.

Via de kassa zijn Earlybirdkaarten
verrijgbaar: voor jongeren tot 30
jaar, alle concerten € 10,-. Wees
snel. Hoe eerder je belt, des te
meer kans: op=op!